

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการใช้ชุดการสอนเรื่อง สุขวิทยาส่วนบุคคล ต่อคะแนนฝึกปฏิบัติและความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2544 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายซึ่งพิจารณาจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเทคนิคการพยาบาล 1 จำนวน 114 คน ให้เข้ากลุ่มควบคุม 57 คน และกลุ่มทดลอง 57 คน โดยให้กลุ่มควบคุมเข้าเรียนเรื่อง สุขวิทยาส่วนบุคคล ในหัวข้อ การทำความสะอาดปากฟัน การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง ตามแบบปกติ ส่วนกลุ่มทดลองให้เรียนโดยใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วให้ประเมินผลการฝึกปฏิบัติ และวัดความพึงพอใจในการเรียนทั้ง 2 กลุ่ม จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สถิติ Independent t-test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผลการทดสอบก่อน และหลังเรียน ของกลุ่มทดลอง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนฝึกปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผลการทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียน

เป็นข้อมูลในส่วนของการทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียน ของกลุ่มทดลองทั้ง 3

กิจกรรมการพยาบาล

ตารางที่ 4 คะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียน ของกลุ่มทดลองทั้ง 3

กิจกรรมการพยาบาล

คะแนน	คะแนนแบบทดสอบก่อน-หลัง		คะแนนแบบทดสอบก่อน-หลัง		คะแนนแบบทดสอบก่อน-หลัง	
	การทำความสะอาดปากฟัน (คะแนนเต็ม 10)		การทำความสะอาดอวัยวะ สืบพันธุ์ภายนอก (คะแนนเต็ม 10)		การอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง (คะแนนเต็ม 10)	
ต่ำสุด-สูงสุด	4 -10	8 -10	3 - 10	8 - 10	5 -9	8 - 10
ร้อยละ	40-100	80 -100	30 - 100	80 - 100	50 -100	80 - 100
คะแนนเฉลี่ย	6.36	9.58	6.54	9.74	6.91	9.42

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนในกิจกรรมต่างๆดังนี้ การทำความสะอาดปากฟัน ได้คะแนนต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 4 และ10จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนคิดเป็นร้อยละ40 และร้อยละ100 ตามลำดับ มีคะแนนเฉลี่ย 6.36 และ 9.58 การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก ได้คะแนนต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 3 แล10จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนคิดเป็นร้อยละ30 และร้อยละ100 ตามลำดับ มีคะแนนเฉลี่ย 6.54 และ 9.74 การอาบน้ำ ได้คะแนนต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 5 แล10จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนคิดเป็นร้อยละ50 และร้อยละ100 ตามลำดับ มีคะแนนเฉลี่ย 6.91 และ 9.42

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง
เป็นข้อมูลในส่วนของคะแนนฝึกปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กิจกรรม

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง

กิจกรรม	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย (X)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)	ค่าที (t)	Sig (2 tails)
การทำความ สะอาดปาก ฟัน	กลุ่มทดลอง (n=57)	18.42	1.79	3.03	.003*
	กลุ่มควบคุม	17.25	2.32		
การทำความ สะอาดอวัยวะ สืบพันธุ์	กลุ่มทดลอง (n=57)	35.86	1.62	0.92	.36
	กลุ่มควบคุม	35.47	2.71		
การอาบน้ำผู้ ป่วยบนเตียง	กลุ่มทดลอง (n=57)	29.18	1.55	2.6	.01**
	กลุ่มควบคุม	28.42	1.52		

จากตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างในกิจกรรม การทำความสะอาดปากฟัน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง เท่ากับ 18.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.79 และ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 17.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.32 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t=3.03, p<.003$) กิจกรรม การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง เท่ากับ 35.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.62 79 และ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 35.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.71 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สำหรับการอาบน้ำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง เท่ากับ 29.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.55 และ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 28.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.52 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($t=2.6, p< .01$)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
 ภายหลังประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนตาม
 รูปแบบที่ได้รับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนแบบปกติ

กิจกรรมการพยาบาล	ค่าเฉลี่ย	
	มาก	ปานกลาง
การทำความสะอาดปากฟัน	40.09	16.92
การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก	40.92	16.08
การอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง	40.92	16.08

จากตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนแบบปกติ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการเรียนกิจกรรมการทำความสะอาดปากฟันอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 40.09 และ 16.92 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมการทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 40.92 และ 16.08 ตามลำดับ สำหรับกิจกรรมการอาบน้ำอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 40.92 และ 16.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ชุดการสอน

กิจกรรมการพยาบาล	ค่าเฉลี่ย	
	มาก	ปานกลาง
การทำความสะอาดปากฟัน	39.75	17.25
การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก	41.58	15.41
การอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง	45.75	11.25

จากตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้ชุดการสอนของกลุ่มทดลอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการเรียนกิจกรรมการทำความสะอาดปากฟันอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 39.75 และ 17.25 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมการทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 41.58 และ 15.41 ตามลำดับ สำหรับกิจกรรมการอาบน้ำอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 45.75 และ 11.25 ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 114 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 57 คน กลุ่มควบคุม 57 คนจัดให้กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล จำนวน 3 กิจกรรมการพยาบาล ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

คำถามการวิจัย

1. การเรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการเรียนแบบปกติมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
2. นักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติมีความพึงพอใจในการเรียนหรือไม่อย่างไร

จากการวิเคราะห์คะแนนฝึกปฏิบัติทั้ง 3 กิจกรรมการพยาบาลพบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการทำความสะอาดปากฟันของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ 18.42 และ 17.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.75 และ 2.32 ตามลำดับ และพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี คะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการทำความสะอาดปากฟันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .003 ส่วนคะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ 35.82 และ 35.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.62 และ 2.71 ตามลำดับ พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี คะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกไม่แตกต่างกัน สำหรับคะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการทำความสะอาดปากฟันของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ 29.18 และ 28.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.55 และ 1.52 ตามลำดับ และพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี คะแนนเฉลี่ยของคะแนนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการอาบน้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ชุดการสอน และการเรียนแบบปกติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ชุดการสอนของกลุ่มทดลอง มีความพึงพอใจในการเรียนกิจกรรมการทำความสะอาดปากฟันอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 39.75 และ 17.25 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมการทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 41.58 และ 15.41 ตามลำดับ สำหรับกิจกรรมการอาบน้ำอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 45.75 และ 11.25 ตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจในการเรียนแบบปกติของกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนกิจกรรมการทำความสะอาดปากฟันอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 40.09 และ 16.92 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมการทำความสะอาดอวัยวะ

สืบพันธุ์ภายนอกอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 40.92และ16.08 ตามลำดับ สำหรับกิจกรรมการอาบน้ำอยู่ในระดับมาก และปานกลางเฉลี่ย 40.92และ16.08 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่าการสอนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง สุขวิทยาส่วนบุคคล ทำให้นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา จนสามารถปฏิบัติได้และมีคะแนนเฉลี่ยจากการฝึกปฏิบัติสูงกว่าการเรียนแบบปกติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ ชาญเลขา (2535) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมโดยพิจารณาคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05เช่นเดียวกับวาทินี ชีระตระกูล (2534) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมและความคงทนในการเรียนรู้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้ชุดการสอนซ่อมเสริมกับการสอนเสริมตามปกติพบว่า ชุดที่ 1,2 และ ผลรวมทั้ง 3 ชุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนชุดที่ 3 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจำนวนนักเรียนที่มีความคงทนในการเรียนรู้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ พบว่า มีจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับเกณฑ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05เฉพาะชุดที่1และผลรวมทั้ง3ชุดส่วนชุดที่2 และ3ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่มีความคงทนในการเรียนรู้เมื่อเทียบกับเกณฑ์ไม่แตกต่างกันทุกชุดส่วน วาสนา คมสัน(2533) ได้ศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับไพฑูรย์ ปลอดอ่อน (2537) ได้ศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากแผนการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาร์เปอร์ (Harper, 1972) ซึ่งพบว่าผู้ที่เรียนจากชุดการสอนมีทักษะการพูด อ่าน เขียน ดีกว่าผู้ที่เรียนในห้องปกติ และมีคส์ (Meeks, 1972) พบว่าวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีสอนแบบปกติ ส่วนอลสัน (Olson, 1975) พบว่า การศึกษาที่ใช้ชุดการสอนให้ผลดีกว่าการสอนโดยไม่ใช้ชุดการสอน และจากผลการวิจัยของสภารัตตา (Sbaratta, 1975) พบว่า นักศึกษาที่สอนโดยใช้ชุดการสอนมีความสามารถทั่วไปในการเรียงความสูงกว่านักศึกษาที่สอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

เนื่องจากชุดการสอนเรื่อง สุขวิทยาส่วนบุคคล เป็นชุดการสอนที่ใช้สื่อการสอนประเภทวีดิทัศน์แสดงวิธีปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลมีลักษณะเป็นภาพเคลื่อนไหวเหมาะสมกับการเรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติทักษะต่างๆ สามารถศึกษาซ้ำกลับไปกลับมาได้ตามความต้องการ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถ

ฝึกปฏิบัติไปพร้อมกับการควิทัศน์ ทำให้เกิดความชำนาญสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง และสามารถประเมินผลได้ด้วยตนเอง จึงทำให้มีคะแนนฝึกปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ

ส่วนเรื่องความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มทดลองที่เรียน โดยใช้ชุดการสอนมีความพึงพอใจในการเรียนมากขึ้นตามลำดับ โดยในเรื่องการทำความสะอาดปากฟันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนที่นักศึกษายังไม่เคยเรียนนักศึกษาต้องพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอน โดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษาต้องปรับตัวในระยะหนึ่ง แต่ในกิจกรรมการอาบน้ำมีความพึงพอใจในการเรียนสูงสุด เพราะนักศึกษารู้จักวิธีการเรียนรู้เริ่มสนุกกับการเรียนที่เป็นอิสระ ส่วนความพึงพอใจในการเรียนของกลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติมีความพึงพอใจในระดับเดียวกันทั้ง 3 กิจกรรมซึ่งระดับความพึงพอใจมีค่าต่ำกว่าระดับความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ชุดการสอนทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการเรียนวิธีเดิมซึ่งนักศึกษาไม่เคยเรียนวิธีอื่น เนื่องจากยังไม่มีการวิจัยที่เกี่ยวของกับความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ชุดการสอนที่เกี่ยวกับเนื้อหาทางการพยาบาลจึงไม่สามารถนำงานวิจัยมาสนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้ได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าชุดการสอนเรื่อง สุขาภิบาลส่วนบุคคล สามารถใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลได้ และมีความพึงพอใจในการเรียนมากขึ้นตามลำดับ